

Právovárečné domy v Novém Jičíně (V.)

Zastavme se u dalších dvou domů na novojičínském náměstí, jejichž historii psal zlatavý mok.

Stavitelův odkaz

Nárožní dům č. 9 na západní straně severní partie fronty domů na náměstí je desítky let spojen s prodejnou knih. Jeho nejstaršími známými majiteli byli Dorothea Brettschneider a její syn Kaspar. S letopočtem 1590 je zmíněna výměna za dům č. 2 a zřízení pivovaru v zadní části objektu. Od roku 1628 se dům počítal mezi právovárečné, jak se o tom zmiňují gruntovní knihy. Až roku 1868 se budova dostává do vlastnictví Otta Sachse a jeho matky, obchodnice Karoline Sachs. Následně v roce 1881 zakoupil dům významný novojičínský stavitel Dominik Benesch. Jeho přičiněním došlo k rozdělení parcel a přestavbě domu, kde nově vznikla část přístupná z dnešní Havlíčkovy ulice. Od roku 1884 byl majitelem hostinský Josef Axmann. Právě on přivítal ve své kavárně při velkých vojenských manévrech v roce 1890 arcivévodu Eugena. Jako připomínka slavné události spjaté s velmi oblíbeným příslušníkem habsburského domu se dochovala společná fotografie jemu podřízených důstojníků pěšího pluku č. 100. Po exekuci v roce 1907 se o devět let později novým majitelem domu stala rodina obchodníka Stanowského. Původně napojený obytný dům při Havlíčkově ulici měl podobný osud.

Kde přenocoval císař...

Právovárečný dům č. 10 má svůj prapůvod ve 2. polovině 16. století. Poprvé se připomíná v roce 1590, kdy byl jeho majitelem Paul Komarowsky. Renesanční dějiny domu dokládá dochovaná část mázhauzu s charakteristickou klenbou. Majitelů se zde vystřídalo několik, v průběhu 17. století jimi byli Hans Flessel a rodina Witzlingerů. V roce 1721 dům za 4 150 zlatých zakoupila obec za účelem ubytování a pohostinství důstojníků a vojáků rakouské armády. Stal se tak nejstarším hostincem ve městě. Již v roce 1740 za purkmistrování Franze Josefa Symnostrata se novým majitelem domu stal Melchior Gerzabek. Další odkup nastal roku 1774, kdy dům za 6 tisíc zlatých zakoupil Johann Tempele. V majetku této rodiny zůstal do roku 1868, kdy přešel do vlastnictví Josefa Herze. Název domu pravděpodobně souvisí se stromem, který rostl na jeho dvoře. Roku 1787 zde při své cestě na Krym za ruskou carevnou Kateřinou II. přenocoval panovník a císař Josef II. Na domě se v 19. století nacházela pamětní deska s upomínkou císařovy návštěvy, roku 1902 za všeobecného nadšení obyvatelstva doplněná o monumentální pomník osvíceného panovníka na náměstí. Hostinec tehdy nesl název U císaře Josefa II. Na průčelí domu byla v roce 2007 slavnostně odhalena nová pamětní deska k příjezdu císaře Josefa II. do Nového Jičína. Z majitelů domu se významně zapsal do jeho dějin roku 1868 Josef Herz, jehož rodina měla v Novém Jičíně známou výrobu piva a lihovin. V meziválečném období zde sídlila Okresní záložna a advokátská kancelář Jul. Panek.